

PRICE OBTOŽUJEJO NAJETEŽE REPUBLIC STEEL CO.

PREISKOVALNI ODBOR PREISKUJE RAZMERE, KI SO VLADALE ZAČASA STAVKE

Mlada ženska je pričala, da so jo pobili na tla in da je dobila pozneje \$7500 odškodnine. — Po za-
 trdilu nekega policista je bilo vse streljanje brez-
 potrebno; istotako tudi uporaba plinskih bomb.
 Uradniki družbe seveda zavračajo vso krivdo na
 stavkarje.

WASHINGTON, D. C., 20. julija. — Posebni
 senatni odbor, ki mu načeljuje senator La Follette,
 je vzel na piko Republic Steel Corporation in sku-
 ša dognati, kako je tekom zadnje stavke kršila dru-
 žba civilne svoboščine ameriških državljanov. Ze
 takoj prvi dan je bila zaslišana cela vrsta prič, ki so
 izpovedale naravnost presenetljive stvari.

Kompanijski uradniki seveda trdijo, da so vseh
 nepostavnosti krivi, oziroma da so jih povzročili
 štrajkarji, toda njihova trditev najbrž ne bo držala.

Včeraj se je izvedelo, kako je bilo pred tremi le-
 ti začasa stavke pri Berger Manufacturing Co., ki
 je podružnica Republic oziroma United Steel ter
 ima svoje tovarne v Cantonu, Ohio.

Kompanijski najeteži so se posluževali proti
 štrajkarjem, njihovim ženam in otrokom plinskih
 bomb in krepelcev ter so streljali nanje iz avtomo-
 bilov.

Podpredsednik Republic Steel, Charles White,
 je seveda pričal, da to ni res, in da so štrajkarji kri-
 vi, če se je završila kakšna nerednost.

Darrel Smith, mlekar po poklicu, je pričal:

— Z dvorišča tovarne je pridrvel oklopni avto-
 mobil, v katrem se je nahajalo petnajst stražni-
 kov. Za avtomobilom je pridrla na cesto gruča
 kompanijskih najetežev, ki so začeli z železnimi
 palicami mlatiti po moških, ženskah in otrokih,
 zbranih pred tovarno.

Mlada gospodinja Mary Reed je izjavila: — Sta-
 novala sem nasproti tovarne, ko je pa izbruhnil
 štrajk, sem se hotela s svojim možem podati k ma-
 teri, ki ima hišo dve milj izven mesta. Na cesti sem
 opazila kompanijski avtomobil in v njem oborože-
 ne ljudi. Začela sem bežati. Takoj nato sem zasli-
 šala strele. Streljali so name. — Kdo je streljal, —
 jo je vprašal La Follette. — Kompanijski stražniki,
 — je odvrnila. — Nato me je nekdo udaril po gla-
 vi in me podrli na tla. Bila sem v drugem stanu in
 sem se onesvestila.

Mrs. Reed je dobila pozneje od kompanije svo-
 to \$7,500 za "bolečine".

Podpredsednik White je ugovarjal, da so jo po-
 drli na tla kompanijski ljudje.

— Čemu ji je pa kompanija plačala odškodni-
 no? — je hotel vedeti La Follette. — Zato ker je
 hotela kompanija pomiriti prebivalstvo in ustvariti
 slovo med ljudmi.

— Tisti delavci, ki so hoteli delati, — je pričal
 White, — niso mogli na noben način v tovarno, pa
 naj bi imeli pri sebi znak CIO organizacije, znak
 prostozidarske lože ali pa kljukasti križ. Po mo-
 jem mnenju bi ameriška zastava povsem zadost-
 vala. Ameriška zastava je dovolj dobra zame.

— Veseli me, ker ste tega mnenja, — je pritrdil
 La Follette ledenomrzlo.

Značilna je bila izjava nekega policista, ki je re-
 kel, da je bilo streljanje nepotrebno in da kompa-
 nijskim ljudem ni bilo treba posluževati se plinskih
 bomb.

Prijatelji so se zavzeli za Corriganana

KONCENTRACIJA VOJAŠTVA OB MANČUKUO

Dva japonska s/a sta bi-
 la poslana k ruskemu
 poveljniku. — V Toki-
 ju govore o vojni.

TOKIO, Japonska, 20. juli-
 ja. — Kot poroča Domei čas-
 nikarska agentura iz Seula v
 Koreji, sta bila k sovjetskemu
 poveljniku ob mančukvanski
 meji poslana dva s/a, da se ž
 njim pogajata glede dogodka v
 Čangfengu in se še nista vr-
 nila. Poročilo pravi, da so ja-
 ponske oblasti v velikih skrbih
 glede nujna usode.

Drugo poročilo pravi, da je
 v Čangfengu 1000 ruskih vo-
 jakov, ki gradijo utrdbe.

Neko poročilo iz Seula na-
 listi Niti pravi, da so se že pri-
 čela pogajanja na spornem
 kraju med sovjetskimi in ja-
 ponskimi poveljniki. Japonci
 zahtevajo, da se Rusi umakne-
 jo ob črti med Čangfengom
 in Čangčungfengom.

TOKIO, Japonska, 20. julija
 — Japonska vlada je sovjetski
 Rusiji poslala nov protest za-
 rad dogodka ob mančukvanski
 meji.

Obenem pa je Japonska tudi
 naročila mančukvanski vladi,
 da zahteva od Rusije, da odpo-
 kliče svoje vojaštvo, ki je 11.
 julija prekorajlo mejo.

Novi protest je bil poslan
 Rusiji po konferenci med vna-
 jni ministrom generalom Ka-
 zušige Ugakijem in generalom
 Sejširo Itagakijem.

Vnanji urad je naročil svoje-
 mu poslaniku v Moskvi Mamoru
 Siegemiu, da vroči protest
 naravnost vnanjemu komisarju
 Maksimu Litvinovu.

Po Tokiju so bili razdeljeni
 pozivi, ki zahtevajo vojno z
 Rusijo in pred ruskim posla-
 ništvom je demonstriralo 25
 Japoncev, ki so klicali: "Ven
 iz Mančukua, ali pa vas bomo
 vrgli ven!"

Kot pravijo poročila iz Man-
 čukua, je opaziti veliko pre-
 mikanje ruske armade v Sibi-
 riji.

Po transsibirski železnici vo-
 zijo vlaki aeroplanov, oklopne
 avtomobile in motorizirano o-
 rožje.

VSA LASTNINA LAST AR- MADE V NEMCIJI

BERLIN, Nemčija, 19. juli-
 ja. — Nemška vlada je izdala
 novo postavbo, po kateri bodo
 morali vsi posamezniki, kakor
 tudi trgovska podjetja izročiti
 armadi vse svojo lastnino, ako
 bo potrebno. Po postavi morajo
 državljani izročiti armadi svoje
 hiše, živež, krmo za živino,
 benzin, delavnice, vozove in av-
 tomobile, telefon, elektrarne in
 gradbeni material.

REPUBLIKANCI VZTRAJAJO

Gen. Miaja je poslal pred
 Viver 40,000 mož. —
 Fašistična bomba je
 vžgala angleški tovorni
 parnik.

HENDAYE, Francija, 20.
 julija. — General Jose Miaja
 je poslal pred Viver 40,000 vo-
 jakov, da vstavijo fašistično
 prodiranje proti Valenciji.

Po 4000 čevljev visokih vr-
 hovih so republikanci naglo
 razpeli bodočo žico in postavili
 postojanke za strojnice. S teh
 postojank obvladajo cesto, ki
 pelje iz Teruela v Sagunto in
 po kateri prodirajo Italijani
 proti Valenciji.

General Franco je na ta kraj
 poslal veliko množico vojakov,
 ki se ter bo skušali dočepiti na pla-
 njavo 3000 čevljev nižje, da bo
 mogel pričeti prodirati proti
 Valenciji.

LONDON, Anglija, 20. juli-
 ja. — Pogajanja med Anglijo
 in španskimi fašisti, da bi fa-
 šistični letalci nehali bombar-
 dirati angleške ladje v špan-
 skih vodah, se bodo najbrže
 razbila, ker je včeraj zopet za-
 dela bomba trgovski parnik
 Stanland v pristanišču v Va-
 lenciji. Parnik je zadela in
 vžgala pol tone težka bomba.
 Požar pa je bil kmalu pogasjen
 in na parniku, na katerem sta
 bila tudi dva opazovalca ne-
 vmeševalnega odbora, ni bil ni-
 kdo ranjen.

Na pomolu pa je bilo ob i-
 stem času ubitih 8 španskih de-
 lavcev, ko je pet aeroplanov
 metalo bombe na pristanišče.

Angleški vnanji urad je zelo
 ožlovoljen zaradi tega napada,
 toda, predno bo kaj vkrenil, bo
 počakal, da se dožene, ako je
 bil ta napad izveden namen-
 o, ali le slučajno in v zvezi s
 splošnim napadom na pristani-
 šče.

BOBRI POMAGAJO GRADITI JEZOVE

WASHINGTON, D. C., 18.
 julija. — V državi Idaho je
 zvezna vlada dala bobrom W.
 P. A. dela. Na raznih krajih
 namesti WPA uprava vsak me-
 sesec 100 novih bobrov.

Vlado velja vsak bober \$5 in
 vsak bober napravi na leto de-
 lo v vrednosti \$300. Bobri po-
 magajo pri zgradnji jezov in pri
 raznih vodnih napravah.

Notranji tajnik Ickes je ravn-
 okar prejel poročilo od F. K.
 Carpenterja, ravnatelja divizi-
 jo za pašnike. Kot pravi Car-
 penter v svojem poročilu, je
 lansko leto zaposlil pri delih v
 Idaho 200 bobrov, letos pa jih
 bo do 600.

Bobre lovijo po rekah, kjer
 njihovo delo ni potrebno ter jih
 naselijo na raznih krajih po 20

NEMCI HOČEJO ČEDALJE VEČ

Sudetski Nemci zahteva-
 jo razdelitev Čehoslova-
 ške. — Henlein pravi,
 da se pogajanja še niso
 niti pričela.

PRAGA, Čehoslovaška, 20.
 julija. — Vsled dveh izjav, ki
 jih je včeraj objavil Konrad
 Henlein, je zelo dvomljivo, ako
 bo prišlo do kakšnega sporazu-
 ma med stranko sudetskih
 Nemcev in vlado.

Povod za te izjave je dal čla-
 nek v Tempsu, ki pravi, da je
 Henleinova stranka 7. julija če-
 hoslovaški vladi poslala spome-
 nico, čije vsebina je bila taj-
 na. Henlein pravi, da njegova
 stranka te tajnosti ni izdala in
 da je vsled tega primorana ob-
 javiti spomenico.

Spomenica, ki zahteva raz-
 delitev Čehoslovaške v avtono-
 me države, vsebuje 14 točk,
 med katerimi so tudi nasled-
 nje.

Popolno nadzorstvo nad di-
 žavno policijo.
 Odškodnina za povzročeno
 škodo od leta 1918.

Pravica nalagati dodatne
 davke in najeti posojilo v so-
 glasju z avtonomnim načelom.

Popolna enakost za vse jezi-
 ke.

Nemški uradniki morejo biti
 zaposleni samo v popolnoma
 nemških krajih, drugod pa po-
 polna enakost.

Spomenica pa priznava, da
 imata pravico sklepati pogo-
 dbe s tujimi državami samo
 vlada in parlament.

Po konferenci Henleinovih
 voditeljev pod predsedstvom
 Karla Hermannja Francka, pr-
 vega voditelja za Henleinov,
 je bilo izdano poročilo, ki nika-
 kor ne more prispevati k ka-
 kemu sporazumu. To poročilo
 namreč med drugim pravi:

"Pogajanja se niti še niso
 pričela. Do sedaj so bili samo
 informativni razgovori, v ka-
 terih vlada ni pojasnila svoje-
 ga stališča glede strankine spo-
 menice."

skupaj ter gradijo jezove.

Ko so pripeljani v CCC tabo-
 rišče, jih nekaj dni hranijo s
 koruzo, jabolki, korenjem, kru-
 hom in žitom. Delavci zgrade
 medtemčasne jezove, nato
 pa denejo na delo bobre, ki jez
 v desetih dneh dovršijo. V
 enem letu ena skupina bobrov
 zgradi po 5 jezov.

Sedaj bodo pričeli bobre vpo-
 rabljati pri zgradbi jezov tudi
 v državah Oregon, Washing-
 ton, Nevada, Utah in Wyo-
 ming.

NAROCITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTABEJŠI SLOVENSKE DNEVNI V AMERIKI.

PRAVIJO, DA NJEGOVO LETALO NIKAKOR NI "STARA ŠKATLJA"

Pravijo, da človek šele v zadregi spozna pravega
 prijatelja, in o tem se je prepričal californijski le-
 talec Corrigan, kateremu so oblasti preklicale pi-
 lotsko licenco, ker je namesto v Californijo poletel
 v Dublin na Irsko. Ameriški prijatelji — in teh ima
 dosti — so se zavzeli zanj.

STRAHOVITI JAPONSKI NAPADI

Japonci aeroplani so bom-
 bardirali tri kitajske
 mesta. — Število žrtev
 bo znašalo nad 1500.

HANKOV, Kitajska, 20. ju-
 lija. — Japonski aeroplani so
 včeraj strahovito bombardirali
 Hankov, Vučang in Hajang.
 Nad 500 ljudi je bilo ubitih in
 mnogo več ranjenih. Ko pa so
 pričeli pospravljati razvaline,
 so našli še več žrtev, ki bodo
 najbrže znašale nad 1500.

Japonci so vrgli več ton
 bomb na vladna poslopja, hiše
 in šole.

Ko so bombniki vrgli na Han-
 kov več vžgalnih bomb, so se
 zasledovali aeroplani spustili
 zelo nizko ter so s strojnimi
 obstreljevali postojanke proti-
 letalskih baterij.

General Feng Juhijang, ta-
 koimenovani "krščanski" ge-
 neral in podpoveljnik kitajske
 armade pod maršalom Čankaj-
 šekom, je bil skoro zadet, ko
 se je neka bomba razletela bli-
 zu njega.

Kitajci pravijo, da so Japon-
 ci vpriporili ta velikanski zra-
 čni napad v povračilo, ker ki-
 tajski aeroplani bombardirajo
 japonske bojne ladje na Jang-
 ceu.

Čankajšek je rekel, kot poro-
 ča Associated Press iz Hanko-
 va, da so mesta Hankov, Vu-
 čang in Hanjang pripravljena,
 da vzdrže vsak japonski napad.
 Rekel je tudi: "Mandžurija in
 Koreja ste tudi določeni, da
 postanete bojno polje." (S tem
 je najbrže mislil na rusko-ja-
 ponski spor zaradi Mančukua).

Ob istem času, ko so japon-
 ski aeroplani napadli Hankov,
 so se tudi vrnili kitajski bomb-
 niki od Jangcea, kjer so bom-
 bardirali japonske bojne ladje,
 in japonski zasledovalni aero-
 plani so jih takoj napadli. Iz-
 streljen je bil en kitajski aero-
 plan.

Japonci skušajo izkrcati vo-
 jaštvo na severnem bregu reke
 Jangcea pri Kjukjangu, toda
 kitajske baterije jih pri tem
 ovirajo. Japonske bojne ladje
 obstreljujejo kitajske postojan-
 ke na južnem bregu Jangcea.
 Japonci so odstranili rečno
 oviro pri Matovčenu, 175 milj

— Čemu piše časopisje, —
 so se včeraj jezili, — da je po-
 letel preko oceana v "stari ška-
 tlji"? Njegovo letalo ni nobe-
 na "stara škatlja". Imenovati
 bi ga morali "Corrigan's Clip-
 per". Tudi mi mu pravimo ta-
 ko. Če je letalo dovolj dobro,
 da preleti Atlantic, zasluži tudi
 povsem drugačno ime kot "sta-
 ra škatlja".

Slično je bilo pred leti, ko je
 časopisje nazvalo Lindbergha
 "letečega norca". Toda Lind-
 bergh ni imel toliko prijateljev
 kot jih ima Corrigan.

Nadalje zahtevajo Corrigan-
 novi pristaji, naj bo prirejen
 drzemu letalcu sličen sprejem
 kot ga je bil deležen Lindbergh
 ob povratku v Združene drža-
 ve.

Ko je dospel Corrigan 9. ju-
 lija iz Los Angeles v New
 Yorku, je nenehoma govoril o
 svojem povratku v domače me-
 sto — to je v Los Angeles. Ni-
 komur ni omenil Irske oziroma
 Dublina. To naj bi bil dokaz,
 da je res pomotoma zašel nad
 ocean in da ni niti sanjal o po-
 letu na Irsko.

In nadalje pravijo njegovi
 prijatelji:

— Ni res, da hodi v kino in
 da se zanima za mlada deklet-
 ta, res pa je, da je šel v kino
 samo takrat, ko je igrala devet-
 letna Shirley Temple; ni res,
 da je pred odletom več večer-
 rov študiral mapo ter se pri-
 pravil za polet na Irsko, res
 pa je, da je gledal na mapo, v
 kateri smeri bi se dalo hitreje
 dospeti v Californijo; ni res,
 da je imel v letalu desko za in-
 strumente z žico privezано, res
 pa je, da je bila deska pritrjena
 z vijaki.

KAZNENEC JE OBISKAL MATER

ALBANY, N. Y., 19. julija.
 — 32 letni John Miller, ki je
 zaprt v Wallkill kaznilnici, je
 že precej časa namigoval, da
 mora na vsak način obiskati
 svojo 78 let staro mater. Pred
 dnevi je na zagoneten način iz-
 ginil iz kaznilnice. Šel je peš
 do tukajšnjega mesta, se mu-
 dil štiri ure pri materi, nato se
 je pa javil mestni policiji, ki
 ga je privedla danes nazaj na
 prostor, kjer mu je usojeno
 preživeti še pet let. Mogoče še
 več. Ker je kaznilnico svoje-
 voljno zapustil.

od Hankova in 47 japonskih
 bojnih ladij je dospelo do Hu-
 kova, 25 milj od Matovčena po
 reki navzgor.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakač, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko
in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN
PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1242

EJ, ČE BI FRANCO VEDEL ...

Ce bi bil Franco vedel sredi julija 1936 tisto, kar danes
ve, bi najbrž ne prišel vstaje proti španski republiki.

Najbrž si je takrat mislil: — Večji del armade in mornarice
je na moji strani. Skora vsa armada in mornarica. — Nemčija
in Italija pa tudi nekaj veljata, in s temi združenimi
močmi bo republikanska vlada kaj kmalu strmoglavljena in po-
ražena.

Najbrž mu je bil pred očmi presenetljiv Mussolinijev
podvig, v duhu je videl Hitlerja, kako je zavladal nemškemu
narodu, in španski revolucionar Primo de Rivera mu je bil
za vzgled.

Primo de Rivera je bil potisnil španskega kralja v oza-
dje ter ustanovil diktatorstvo. Toda takrat je bila Španska
monarhija, pred dvema leti je bila pa republika in je še danes.

Franco se je dvignil proti republikanski vladi. Kakor
rečeno, je imel na svoji strani pretežni del armade in mornarice.
Vedel je, da mu bosta Mussolini in Hitler takoj prišla
na pomoč (kar se je tudi zgodilo), in si je bil svest zmage.

Toda španska državljanska vojna traja že dve leti, re-
publika pa še zdaj ni padla.

Španski vladni vojski so slabo oboroženi in opremljeni,
in pešice protifašistov, ki jim prihajajo na pomoč iz vseh
dežel, istotako. Toda bore se kakor levi, in jim niti nasprotni-
ki ne odrekajo odločnosti in junaštva.

Španska republika se ne bori samo s španskimi vstaji,
pač pa tudi z nemškimi in italijanskimi vojaštvom, poleg tega
jih pa ovira v borbi tudi pošast "nevmešavanja".

Franco se najbrž že kesa, njegovi ljudje pa še bolj. Vsta-
ši čedalje bolj uvidevajo nesmiselnost boja proti lastnim bra-
tom. Nemci in Italijani, ki naj bi nastopali kakor njihovi za-
vezniki, se obnašajo kot gospodarji in zavojevalci. Te nemške
in italijanske "pomagače" Francovi vojski skoro istotako so-
vražijo kot jih sovražijo republikanci.

Španska državljanska vojna stopa v tretje leto. Med re-
publikanci je čedalje več odločnosti, med fašisti čedalje manj.

Upati je, da bo vojna še pred tretjo obletnico srečno kon-
čana in sicer srečno za republikansko Španijo.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Ali se tebi zdi to prav?

Mislil gredo po svetu, kakor
žarko solnce po nebu. Ustavi-
jo se tukaj, ustavijo tam, raz-
gledajo se na desno in levo,
potem se po počasi vrnejo v to
našo ljubo domovino, ki ji pra-
vimo Amerika. Koder si bil
— z mislimi namreč — povsod
si našel, če že na slabše, kakor
imamo mi, pa boljše tudi ne.

Človek si pomaga tako, ka-
kor tisti, ki ne more nikamor.
Lahko bi bilo mnogo boljše in
lepše — no pa ker ni, bodimo
pa s tem zadovoljni.

Zakaj bi človek vedno go-
dumjal? Ali nimamo tudi pri-
nas svetlih zvezd, kakor je po-
stavim toliko opevana demo-
kracija? Res, tako se povda-
rja ta beseda dan za dnem, da
sem nehoti začel preiskovati
odkod prihajajo ti glasovi. Ali
so iz vrst tistih, ki jim pomaga
vlada do kruha in dela? Nak,
od tam jih ni. Tam imajo vse
druge brige na duši — same
probleme, kako bi zamešili za-
ped veliko luknjo z enim samim
centom. Za nje je vseeno, ali
je kje kaka demokracija ali
ne. Prvo, drugo, tretje in edi-
no vprašanje jim je, kaj bi,
kako bi, da bi spet živeli, ka-
kor ljudje. Zakaj s tistimi se
ne da, ne more, kar dobe od
vlade.

Zdaj pridejo na vrsto oni
drugi, ki so sicer na pragu re-
lifa, vendar pa imajo še neke
neke zatohle. Zakaj dokler
ni človek popolnoma gol, ni zrel
za relief.

Ali ti vpijejo po demokraci-
ji? Kaj še. Njim je do dela
in kruha, vse drugo jih ne
briga.

Za njimi pridejo tretji —
sicer delajo nekaj dni in tudi
nekaj zaslužijo. Premalo da
bi mogli živeti, kakor ljudje,
preveč, da bi bili zrelji za relief.

Njihove želje? Malo bolj
stalno delo in precej več plače.
Vsaj, toliko, da bi človek lahko
kupil napotrebnejše in spravil
nekaj za dneve, ki so deževni.
Demokracija zanje? Čemu pa?
Vse svoje misli in želje posve-
čajo temu, kako bi kje kaj na-
predovali, kako si izboljšali
svoj položaj.

Ja odkod pa so vendar vsi
ti glasovi o demokraciji, ki
vdarjajo dan za dnem na naše
uho?

Prijatelj, ali ti je prav ali
ne, ali se strinjaš s tem ali ne
— vsi prihajajo iz vrst, katere
so dobro preskrbljene.

Te vrste žele imeti to, kar
jim mudi naša demokracija:
svobodno gibanje, ker imajo
sredstva, da gredo lahko sam
ali tje. Svobodno besedo, da
se lahko izkazuje. Zelo daleč
prebava boljše in človek je tu-
di bolj zadovoljen. Svobodne
prihike, da lahko pograbijo, ko-
der se kaj mudi. Lažje sicer,
da imamo vsi enake prilike. Mi,
ki poznamo življenje delavskih
slojev, vemo, da to ni res. Pri-
lika je neka ugodnost, ki ti
nudi gotovo vrednost, če pri-
deš do nje. Toda imeti moraš
gotovo pripomočke, ker nima
sicer prilika nobenega pomena
zate.

Prilika — hm, kaj pa je to
pravzaprav? Greš mimo prazne
poslopja, ki bi bilo kakor
malčič zate. Vsem odgovarja
in tudi cena ni previsoka. Pri-
lika? Da, če imaš denar.

Novo krivišče. Tukaj bi se
dala postaviti postaja za ga-
zolin, zraven še kakšna jedilnica.
Ljudje prihajajo in odhajajo
— gotovo bi bil dober korak.
Da, bil bi, če imaš denar.

Dan za dnem čitam, kako
vpeljujejo bogata mlada dekle-
ta. Na trgu so — ti si mogoče
smeel, ali imaš otroke, sina, re-
čimo — kaj bi ne bilo to lepota?
Bogata nevesta pa priden fant

— lepše podlage za bodočnost
ni.

Ampak — bogata nevesta ho-
če bogatega ženina. Drugače
ne gre. Če se kdaj zgodi, da
bogatinke poroči revnega fan-
ta, ne drži tak zakon dolgo.

Kje so prilike? Je nekaj vla-
dinih mest, ki plačajo tes do-
bro. Deset, dvanaest, petnajst
ali več tisočakov na leto, to ni
malo. Ampak — to mesta so
za take, ki so se učili in treni-
rali v ta namen. Ti se nisi mo-
gel, ker si moral za kruhom.
No — pa tudi če bi bil toliko
srečen, da bi bil zmogel za kaj
takega, bi vseeno ne dobil. Če
hočeš, da te kdo pozna, moraš
dovolj žrtvovati za reklamo.
Brez "pula" se ne pride nika-
mor.

Kdo mi more zameriti, če po-
stavim polagoma nekoliko ne-
zaupljiv napram vsemu, kar
spada pod klobuk današnje de-
mokracije. Zakaj čim delj ži-
vim, toliko bolj se mi sili pre-
pričanje, da je današnja demo-
kracija podobna sistemu kupu
roč, ki pokriva svežo gomilo.
Lep pogled, ki ušmijeno za-
kriva resnico. Ali ni to ko-
nec konca le prevara, četudi
lepa?

Večkrat mislim, da v naši
Ameriki vendarle napreduje-
mo, četudi jako počasi. V več
čankih sem že pisal, kaj smo
progritali v ti veliki krizi. In
nemalokrat sem omenjal, da se
mi zdi ta kriza pravična, ker
zadeva vse.

A pridejo časi in odkritja, ki
mi vsiljujejo prepričanje: mo-
til si se. Recimo, te dni čitam
kos davčnega poročila za leto
1936, torej v času, ko smo ime-tako krizo, kakor je danes.
In tam je pisano, da smo imeli
v tistem letu velike krize nič
manj kakor 61 ljudi z dohod-
ki po več, kakor en milijon na
leto. Prosim: tukaj ne govo-
rim o tistih, ki premorejo vsega
pomoženja skupaj milijon.
Ampak samo o tistih, ki jim
prinese čistega na leto en milij-
on.

Seveda nisem tako neumen,
da bi mislil, da imamo res v
naših državah samo 61 takih.
Imamo jih več ko šest sto, več
ko šest tisoč in več ko šestdeset
tisoč. Pa si najnejo drage od-
vetnike, kateri na nmeten na-
čin obrežejo dohodke, da ni
treba plačati toliko davka.

Govorimo na eni strani o
velikih pridobitvah, ki smo jih
dostigli v ti krizi. Imamo za-
kone o delu in plačah, potem
razne zavarovalnine za stara
leta, za slučaj nezgode in dru-
go. Vse to se se lepo čita, mo-
goče pomenja tudi nekoliko iz-
boljšanje delavskega položaja.

Ampak s vsem, kar smo do-
segli, nisimo premenili razmer
in prilik, ki jih pokriva plače
naše demokracije. Človek bi
kar lahko enostavno vprašal:
kako je to, da je na enem kon-
cu večna kriza, na drugem pa
prilike, ki omogočujejo neka-
terim po milijon dohodkov na
leto? !

Ob takih prilikah začnem
premišljevati neko demokraci-
jo in ves tiste, ki ji pojo slavo-
speve. In vselej najdem, da so
le gotovi slovi, kateri skrbje za
večni: ko, ko, ko — ba, ba, ba o
demokraciji in njenih vrlinah.

Nak, nisem njen nasprotnik,
pa tudi prijatelj ne, dokler po-
kriva s svojim plaščem take
krivice. Zakaj demokracija,
kako ona je, se mi zdi v večjem
privilegij silih, bogatih in pre-
skrbljenih, da se lahko iziga-
jo. Rečeš nima kaj povedati,
četudi mu dajete to pravico.
Kaj naj pa govori človek, ki je
brez dela? Kaj misli fant ali
dekle, ki sta brez bodočnosti?
Kaj naj govori tisti, ki na re-
lišni plava med življenjem in
smrtjo — premalo dobiva, da bi

dobro živel in preveč, da bi mo-
gel umreti? Kaj naj govori ti-
sti, ki delajo sicer, a služijo toliko,
da se komaj drži duša telesa?
Kaj tisti, ki bi rad svojim otro-
kom dal lepo bodočnost, pa ni-
ma sredstev, da bi jih izobra-
ževal.

In takih, prijatelji moji, bo
kakih sto milijonov v naših dr-
žavah. Eni se sicer drže še,
kakor tisti, ki ve, da mu bo
prodano, pa vseeno živi, kakor
da ima vsega dovolj.

Pravim: kaj naj govore ti,
če jim daje demokracija tako
pravico? In komu naj govore?
Sosedu? Čemu pa. Sosed ima
sam tak problem in ni potreba,
da mu ga kdo razlaga.

Ali naj piše ta ogromna ma-
sa ljudstva? Smešno — pišejo
vendar tisti, ki imajo. O-tali
pišejo lahko sami zase, če ho-
čejo.

In kakšne prilike naj išče ta
masa? Pred vsem: kje so in
kako se jih dobi? V demokra-
ciji smo baje vsi enaki in ved-
dar velja pravilo, da ene sorte
živali vselej skupaj letajo. Bo-
gati in prominentni se shajajo
med sabo, podpirajo se, ženijo
in vpijejo: demokracija, demo-
kracija, ker je to zanje najbolj
prav.

Da so zadeti z davki? Tudi
to ni res. Zakaj teh 61 milij-
onarjev je imelo v letu 1936
skupnih dohodkov 88 milij-
onov 222 tisoč. Plačali so v
davkih 62 milijonov 548 tisoč.
Torej jim je še zmiraj ostalo
okroglo petindvajset in pol mi-
lijona dolarev, kar pride na
človeka okoli štiristo tisoč do-
larjev.

Pa to je samo ena stran te
pesmi. Zaka kdor izkaže, da
je imel en milijon dohodkov,
tedaj smete biti prepričani, da
jih je imel v resnici blizu dva
milijona. Ampak drugo so od-
bili in zakrili pretkani odvet-
niki, ki zmorejajo v demokraci-
ni državah čudeže. Vsaj se
spominjate, da naš milijonar
Morgan ni plačal v letu 1933
nobenega dohodniškega dav-
ka, ker je znal napraviti dav-
no polo tako, da je bil brez do-
hodkov. Od česa je revež živel
tisto leto, da je ostal pri življe-
nju, tega ne vem. Res pa je,
da se je zgodilo tako.

Ondaj je neki bogatin pre-
računal, kaj jim ostane potem,
ko plačajo davke. Pravi posta-
vim: Alfred P. Sloan, predsed-
nik General Motors ima letnih
dohodkov \$561.311, plača pa to-
liko federalnih in državnih
krajavnih davkov, da mu osta-
ne od tega "samo" \$153.966
na leto.

Res, kaj naj rečem na to?
Da je to malo? Kaj naj po-
tem pravim o tistih, ki služijo
po deset ali dvanaest dolarjev
na teden? In mnogi izmed teh
imajo družine. Kaj naj o ti-
stih, ki sploh nič ne služijo
ampak žive od tega, kar si od-
tignjo drugi od ust? Če si član
kake družine, ni več tako, ka-
kor je bilo enkrat. Tedaj so
rekli: ko je človek star šest-
najst let, je čas, da gre v svet
in začne na svojo roko. Kdor
danes stori kaj takega, ne pri-
pada drugim kakor časoma v
kako — ječo. Zakaj dela ni,
ne takega ne drugečnega — si-
la kola lomí — pomaga si, ka-
kor ve in zna.

Nak, kar se godi pod plaščem
naše demokracije v časih, ki
jim pravimo kriza in depresija
— so mi ne zdi prav. In sre-
dstva za tiste, ki nimajo tudi
niso taka, da bi človek rekel:
pomenjajo začetek boljše pra-
vice na svetu. Kakor vse kaže,
dobiva revež še vedno mrve raz-
mize bogatinov. Kar bi rabili,
bi bilo: ne več mrve, pač pa si-
le, ki bi to mizo prevrnili.

Lepo je priporočiti takozva-
na demokracijska pota, kar naj
je to pomeni. Res je, da se iz
posameznih mrv nobere lahko
vrednoti celoga hleba. Toda
če nečin in to enačanje se ni zdi
tako počasno, da se nikdar ne
doseže nič. Predno: moreš
namreč res kaj doseči po tak-
ozvani demokracijski poti,
pridejo premeniti na svetu, ki

zahtevajo vse nekaj drugega,
bolj radikalnega.

Naj vzamem samo osemurni
delavnik. Odkar sem na svetu,
slušim o tem osemurnem delav-
niku kakor o delavskem idea-
lu. Vsa ta leta so se vršili ne-
prestani boji za dosego tega
namena in ne rečem, da se res
ni priborilo nekaj drobtin.

Vendar pa bi bili danes še
daleč od cilja, ko bi nas ne bil
prehitel človeški napredek. Ta
je kar tako postoteren produk-
cija, da je danes osemurni de-
lavnik predolg za vse.

Pomimo pa, da tega ni do-
segla demokracija niti kakša
politična skupina ljudi. Do-
segli smo s pomočjo človeških
možganov, ki so spravili toliko
novega v svet, da je postalo de-
lo človeških rok skoro odveč.

Čisto nekaj enakega se mi
zdi danes, ko se naš predsed-
nik trudi s trmastim in zabitim
kongresom, da spravi nekaj
več drobtin raz mizo. Dobro
in lupo je, kar se doseže s temi
demokracijskimi parlamentar-
nimi poti — pravim: dobro za
tiste, ki so zadovoljni, da jim
nekdo natrese peska v oči. Do-
bro za razne koritarje — take
in take — toda rešitev pa to
ni.

Nak, ni. Po tem receptu pa-
dajo večne mrve, hlebi pa osta-
nejo lepo na mizah za tiste, ki
spadajo med privilegirane slo-
je. Demokracija, ki počasi in
dovoljuje na eni strani svobodo
govora in pisanja, svobodo gi-
banja in prizadevanja — na
drugi strani pa zagrinja odpr-
ta polja za privilegirane, ni
prava. Kaj mi pa hoče svobo-
da, kakoršno imajo jaz in ti —
če pa nimava drugih, temeljnih
pravic? Kje je gospodarska
enakost, katera bi jamčila člo-
veku ob gotovem času življe-
nja, da postane res deležen vse-
ga, kar premore svet? Demo-
kracija, kakoršno uživava mi-
dva, je k večjem okrašču, da je
nekaterim življenje lepše in
prijetnejše. Toda brez tega o-
kraska se tudi živi, zlasti: če
človek dobi v zameno to, kar
je njegova temeljna potreba.

Na eni strani milijoni brez
dela in milijoni s takim zaslu-
žkom, da jim je odvzeto skoro
vse v življenju. Na drugi stra-
ni pa v krizah in depresijah
ljudje z milijoni dohodkov na
leto — nak. To ni pravica,
lahko pa, da je demokracija,
kakoršno imamo in razumemo.

Ampak če je to demokracija,
kar imamo pri nas in recimo
še v Angliji, potem bi rad kon-
statiral nekaj: da ne pozna ne
značaja, ne morale ne pravice.
Dobra je, dobra za tiste, ki
imajo. Daje jim prilike, da do-
be lahko še več in še boljše,
kar se tudi godi. Za delavca
in reveža pa ne pomenja več,
kakor prazne senice. Vsaj ni-
ma drugega od nje, kakor da
zine lahko, kadar mu pravijo
drugi, da se zgledi, kadar ga
klicijo domovina, da vodi večne
boje za vsakdanji kruh, da je
tepen od desne in leve.

Če smo ljudje ljudje vse ena-
ko rojeni in vsi enako umira-
mo — bi rad vedel, zakaj ni-
mamo enakih pravic in prilik
v tisti dobi, ki ji pravimo živ-
ljenje? Ali zato ne, ker so to
pobrali drugi in obdržali zase?

Izgleda tako. Oziroma: je
tako. Kaj bi skrivali. In tudi
to lahko povem, da se v demo-
kratičnimi poti in sredstvi ne
pride daleč. Kogar vse te
drobtine, se lahko tolaži. Kdor
pa gleda na celoten problem,
mu je kmalu jasno, da mora
priti nekaj, kar bo dvignilo ti-
ste, ki so pod mizo ali pa po-
nižal tiste, ki so danes za mi-
zo, da bodo vsi deležni vsega,
kar nudi življenje. Če bo to
potem demokracija, bom tudi
jaz za njo.

Peter Zgaga

Romunska kraljica Marija je
umrla. Mir in pokoj njeni du-
ši. Njeni politični nasprotniki
so ji očitali, da je dosti greši-
la. No, če je, ji bo pa dosti od-
puščenega. V svoji mladosti je
bila lepotica in še na stara leta
je očitovala znamenja nekdanje
lepote.

V svojem življenju je dožive-
la mnoga razočaranja. Smatra-
la se je vzvišeno nad prepro-
stim ljudmi, vendar se je pa
od neki priliki seznanila z de-
mokracijo. In sicer z ameriško
demokracijo.

Pred petnajstimi leti jo je
bila zanesla pot v Združene dr-
žave. S seboj je imela svojo
najmlajšo hčer, princeso Ilea-
no.

Nekateri so govorili, da je
prišla v Ameriko iskat posojil-
lo, drugi so pa zatrjevali, da
je skušala dobiti svoji hčeri kak-
šnega ameriškega milijonarja
za moža.

Naj je bilo že karsibodi, s-
jega cilja ni dosegla. Romun-
ski ni dobila posojila, niti svo-
ji hčeri moža.

Z ameriško demokracijo se je
pa seznanila in sicer že koj v
newyorškem pristanišču.

Na parnik so pridrveli poro-
čevalci velikih newyorških
dnevnikov. Najmlajši in najdr-
nejši med njimi je menda po-
zabil na vsa opozorila, da bo
imel opravka z Njenim kraljev-
skim Visočanstvom.

Kraljica je sedela na krovu,
reporter se ji približal na osem
korakov, nameri kamero nanjo
in ji enostavno, toda odločno
reče:

— Just cross your legs quee-
nie, I like to get a nice pic-
ture of you!

Kraljica je za hip okamené-
la. Kaj takega še ni doživea.
Če bi jo na Romanskem kdo ta-
ko drzno izzval, bi bil predre-
znež že v naslednjem trenutku
aretiran in pretepen na mrtve
žlake.

Pa kaj se je zgodilo? Kralji-
ca je kot v hipnozi prekrizala
noge, reporter je sprožil apar-
at in se ji niti zahvalil ni, ta-
ko se mu je mudilo s filmom v
uredništvu.

V špansko državljansko voj-
no se ne vmešavajo le republi-
kanci, fašisti, protifašisti, a-
narhisti, Hitler, papež in Mus-
solini in še nešteto drugih, pač
se je pa v njo vmešala — ču-
te in strmite, tudi Evalija, štiri-
inšedeset let stara teta
bivšega španskega kralja Ai-
fonza. Teta Evalija je namreč
rešla nekemu ameriškemu čas-
nikarju: — Vse je v rokah ge-
nerala Franca. On že ve, kaj
bo storil. Po mojem mnenju bo
poklical kralja Alfonza nazaj
na prestol. Njegovo Velikan-
stvo kralj Alfonso je španski-
mu narodu zelo priljubljen.
Skoda, da ni kralja Alfonza se-
daj na Španskem. Toda vrnil
se bo, ko bo potreba in ko ga bo
narod poklical ...

Takega mnenja je stara te-
ta o položaju na Španskem. Vsa
čast stari teti Evaliji, kakortu-
di čast pokojnemu avstrijske-
mu cesarju Francu Jožefu, ki
je bil zadnja svoja leta tudi ne-
kakšna stara teta. Stare tete
namreč znajo presenetljivo to-
čno in logično reševati politične
zagonetke.

Ko je leta 1915 Italija napo-
vedala vojno Avstriji, so mora-
li obvestiti tudi cesarja Franca
Jožefa o tem izdajstvu.

In kaj je rekel veliki diplo-
mat cesar Frano Jožef I? Da-
si je bil velik katoličan in ta-
korekoč brez gréha, je zaklet:
— O ti prokleti Pijemontezarji!
Tak že spet rogovilijo! Kar
Radeckega pošljite doli na Lu-
sko, kar Radeckega ...

Denarne pošiljatve

DEJARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO
TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM
KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.25	Din. 100	Za \$ 4.25	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 29.50	Lir 300
\$ 11.00	Din. 400	\$ 57.00	Lir 400
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 217.50	Lir 2000

KER SE ČENJE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE ČENJE
PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo veljnih zneskov kot ugovor umetnosti, bodaj v čemrjih ali
brez dovoljenja se boljšo pogoja.

Izplačila v ameriških dolarjih

Na izplačilo \$ 5.— morate poslati		\$ 5.75	
\$10.—		\$11.50	
\$15.—		\$17.25	
\$20.—		\$23.00	
\$25.—		\$28.75	
\$30.—		\$34.50	
\$35.—		\$40.25	

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS SA
FRIEDSHING SL—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

Na izplačilo veljnih z

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

ROJAKI, GOWANDA VAS VABI!

Društvi "Zarja Svobode" in "Gowanda Boosters", ki se vsako leto združita za poletni piknik, sta se tudi letos odločili prirediti piknik dne 23. in 24. julija. Prejšnja leta so se prireditve teh dveh društev izkazale za zelo uspešne. In letos odbor zopet deluje, da postreže posetnikom na vse načine, kar v najboljšem oziru.

Na programu bodo zopet razne tekme za moške, ženske in otroke, ne samo članov SNPJ nego tudi goste. Ena izmed največjih tekem bo "vlečenje vrvi." Razne skupine bodo tekmovala za lepo kupko, ki se bo oddala tekmovalcem. Zadnja leta smo imeli od 15 do 20 raznih skupin v tej tekmi in tudi letos se jih pričakuje. Torej, fantje, pripravite se za 23. in 24. julija. Imeli boste veliko zabave v prosti naravi in zraven vas spomin odnese lepo

kupko, ženske pa mnogo drugih lepih spominov iz Gowande. Za plesateljine bo igral član SNPJ iz Girard, O., mladi sobrat Joe Umek s svojimi tovariši, kateri so znani po svoji umetnosti ne samo v Ohio, nego skoro po celi Pennsylvaniji, in celo v Illinoisu. Upamo, da Jože pripelje veliko članov SNPJ iz okolice Girarda.

Tekme, petje, izvrstna godba in postrežljiv odbor, vse to vam bo pomagalo pozabiti vse skrbi, samo v Gowando pridite omenjena dva dneva. Na poset se ne vabi samo članov SNPJ iz Združenih držav in Kanade, nego sploh vsi rojaki, ki se morejo udeležiti.

Torej, vsi na to prireditve v Gowando, da se zopet snidemo na enem največjem pikniku, kar se jih bo letos vršilo v naši naselbini.

John Matekovich.

SLABE RAZMERE V PA.

WASHINGTON, Pa.—V tej okolici je sedaj prav slabo. Premogorovi obratujejo komaj po dva ali tri dni na teden. Nekateri rovi so pa kar zaspali, kakor jazbec na zimo. Ne ve se pa ne, kdaj se bodo zopet zbudili. Skoro istotako je po šopah. Najbolje se obratujejo steklarne, ki jih je v tej okolici pet. Delajo s polno paro, a le v poletnem času, na zimo pa dajo počitnice delavcem, kake tri ali štiri mesece.

Jaz sem bil zaposlen pri Washington Gas and Coal Corporation. Do aprila tega leta smo delali še dosti dobro, čeravno nismo dosti zaslužili, pa vendar je bilo zadosti za vsakdanje potrebe. Zadnjega marca bi morala biti pejdja, pa je rekla kompanija, da ne more plačati. Še sedaj čakamo in tudi ne vemo, kdaj bomo dobili svoj težko prislužen denar. Sedaj ima zadevo advokat v rokah, ali on bo velj petnajst procentov od vsakega dolarja, če bo sploh kaj iztirjal.

To je jasen dokaz, kako i-

majo kapitalisti proste roke za izkoriščati uboga delavca. Naj še omenim, da ta kompanija je sedaj vdrgla tako naprila. Prvikrat je advokat iztirjal malo odškodnino, sedaj bo pa bolj težko kaj dobiti.

Tukaj ni dosti Slovencev, pa še ti smo raztreseni po okolici. Največ je Poljakov in Italijanov. Kadar bodo kakšne novice, bom zopet poročal.

Pozdravljam vse čitatelje Glasa Naroda, tebi list pa želim obilo novih naročnikov. Poročevalec.

MILWAUSKE NOVICE.

V West Allisu je izbruhnil v mestni zbornici konflikt proti slovenskemu aldermanu P. Lukasu (Lukač), ki je s poljskim aldermanom Barczakom vred obdolžen, da "izrablja javno službo v svoje privatne interese."

Poroče: Arvin Strnad in Eva Muchnik, Anton Turk in Edith Weed ter Orrin McClure in Charlotte Lesnjak.

SLIKE NA WILLARDU, WIS.

Naši slovenski farmarji na Willardu, hočejo za vsako ceno videti slike.

To je zadnji ultimatum, katerega mi je poslal Ludwig Perovšek, stari tamošnji naseljenec iz Ribniške doline doma. Pogajala sva se že več zadnjih let, in stvar je prišla že tako daleč, da se mora izvesti, drugače izgubim med rojaki na Willardu ves kredit.

Čas in dan je določen za 6. in 7. avgusta, to je v soboto in v nedeljo večer. Ta ultimatum sem sprejel, in to je sedaj tudi gotova zadeva. O slikah bom še sporočal pozneje. Za danes naj velja le toliko, da se ve za dneve prireditve, da se vedo rojaki od blizu in daleč pripraviti na te redke, pa zanimive predstave. K valjalu willardskih rojakov se tudi sam pridružujem in vabim vse one, kateri žele imeti par večerov zanes lep užitek v slikah, predstavljajočih našo staro domo-

vino ali pa naše življenje v Ameriki.

Odkar sem spoznal naš slovenski farmerski življenj na willardskih farmah, sem se vedno z veseljem spominjal veselih in prijaznih sestankov z willardskimi farmarji.

Kdor želi imeti prijazen izlet z avtomobilom, naj se pridruži, da se bo nas odpravljalo več skupaj na Willard. Vsi, živeči v bližini, bi se morali veseliti izleta na farme. Na farmah je vse lepo tiho in zeleno. Glava se lepo ohladi ob mirnih večerih in zlatih jutranjih urah ko sonce obseva zelene livade. Kdo ne bi želel potovati na farme, kjer naši rojaki producirajo toliko domačega sira! Priglasite se še drugi za potovanje!

Prihodnjikaj kaj več o slikah. Za danes kličem: na veselo svodenje!

Anton Gardina.

DRUŠTVENO GIBANJE V BARBERTONU

V naši naselbini je vedno kaj novega.

Čitala sem dopis od Mr. U. U. doviča, predsednika Moške zveze. Slišala sem že prej, da moški nekaj ustanavljajo, pa sem mislila, da je to le šala.

Sedaj vidim, da je res. Videla sem tudi v seznamu veselice v dvorani društva Domovina, da bodo imeli veselico 26. novembra. Radovedna sem, če bomo tudi ženske povabljene.

Če ne bomo, se bomo pa vtihotapile v dvorano.

24. julija se bo vršila vrtna zabava društva Ljubljana na Grbčevi farmi v Doyleston, O.

Vabimo vse prijatelje narave in petja, da nas posetijo. Vabimo tudi Moško zvezo, ker pri društvu Ljubljana so skoraj sami moški in bo lahko dobiti nove člane. Torej na svodenje na Grbčevi farmi v nedeljo 24. julija popoldne.

Mary Šuštaršič.

HIMEN

V Milwaukee, Wis., sta se poročila Math Lesjak in Hildgarda Rybacky.

SMRT ROJAKA V HOMER CITY, PA.

Prosim vas, blagovolite poročati v listu Glas Naroda, da je tukaj umrl Andy Simčič in sicer v okrajni bolnišnici, v kateri se je nahajal več mesecev. Bolehal je za neozdravljivo boleznijo. Doma je bil iz vasi Studeno pri Postojni. Tukaj v Ameriki ne zapuša nobenih sorodnikov, v Južni Ameriki zapuša eno sestro v starem kraju pa očeta in mater.

Mary Modic,

BOKSAR ADAMIČ

Jimmy Adamič, slovenski rokoborec iz Detroita, ima te dni opraviti s konfliktom pred sodiščem v Chicagi. Illinoiska državna atletska komisija mu je odvzela pravico rokoborstva v Illinoisu za eno leto, dočim njegov manager J. W. Brady mora tu prenehati s svojim boksarskim businessom za pet let. Oba sta obtožena, da sta 8. junija uprizorila "fake bout" rokoborbo z Jackom Trammellom v Mills Stadium. Adamič in njegov manager zdaj tožita atletsko komisijo za razveljavljenje odloka in za izročitev vsote \$1523, ki znaša prebitek omenjene borbe. V obtožnici dokazujejo, da je bila rokoborba dne 8. junija pristna, ne "fake bout".

ZAHVALA

Želim se zahvaliti mojim sorodnikom in prijateljem za gostoljubnost, katere sem bila deležna za časa mojega obiska v Pittsburghu. Hvala družini Louis Sikovšek. Pri njih sem bila lepo sprejeta in postrežena. Ostala sem pri njih tri tedne. Pokazali so mi zanimivosti, katerih je dosti v Pittsburghu. Bila sem v slovenski cerkvi, katere je prav prijazna, čeravno majhna. Hvala g. župniku Kebeču za prijaznost. Obiskala sem tudi družine Jordan, Turk, John in Joseph Mesnak, Jos. Golobčič, J. Knaus in Rose Murslack.

Vsem tem družinam se prav lepo zahvalim za vse razvedrilo, katerega sem imela. Nabirali smo črešnje, lovili rake, brali gobe. Hvala Johnu Glavanu, ki me je vozil, da sem si ogledala lepe farme. Pri farmarju smo se ustavili in sem kupila dva mala prašička. Mrs. Sikovšek ju bo redila in za Božič bomo klali. Jaz bom šla za rep držat, tako smo se smejali. Hvala Mr. J. Kebe iz Greenburga. Ko sem bila pri njem na obisku, nas je razveselil s svojo harmoniko, prav lepo nam je zaigral.

V Brookstownu sem obiskala Mrs. Župančič in Mrs. aež Goršek. Preskrbele so muzikante in nas odpeljale v Slovenski Dom, kateri je prav lep. Tam smo peli in plesali do pozne ure. Prav lepa hvala vsem.

Anna Kolenc, Joliet, Ill.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA

V NEW YORKU IN OKOLICI

PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA

(za moške)

(za ženske)

Pogreb \$110. in več

Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pojasnilo.

Jamčimo, da boste s našo postrežbo popolnoma zadovoljni.

129 E. 7th St., med 1. Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE., vogel 155 St. NEW YORK Tel.: ORchard 4-2568 BRONX Tel.: MElrose 5-6377

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Chicagi je umrla rojkinja Mrs. Mary Kambič, rojena Reholt, stara 41 let, rodom iz Mokronoga na Dolenjskem. Preminila je na operaciji v bolnišnici sv. Antona.

Po več mesecev trajajoči hudi bolezniji je te dni umrla v Ely, Minn., mladenka Angela Černivec, rojena tu. Tu zapuša očeta Johna Černivca, brata in sestro, v Chicago pa sestro Mary in strica Jos. Černivca.

Pred nekaj dnevi je bil v rudniku na Painesdale, Calumet, Mich., ubit 22-letni Edvard Dragović. Rojen je bil tukaj in zapuša starše.

Dne 6. julija je bil pri delu na jezerskem pomolu v Milwaukee, Wis., ubit rojak Frank Zemljan, star 47 let in doma iz Stranj pri Kamniku. Zapuša ženo in tri nedorasle otroke.

Dne 5. julija je Louis H. Perusek, 34-letni tesarski delavec, zveze "Jugoslovanskih dobrovoljcev". To je v resnici knjiga, ki dela čast do sedaj najbolj obširnemu popisu Slovencev, ki so se kot dobrovoljci borili v svetovni vojni na skoraj vseh frontah evropskih držav. Ker so ti boreci prispevali v to knjigo vsak svoj opis doživljanja tu di s slikami, je to omogočilo, da je popis krutih bojev in nepopisnega trpljenja tako obširen, da je v celoti ves potek vojne, tudi politično zapopaden v obširni izdaji.

Knjiga je v platno vezana ter krasno tiskarsko dovršena v slovenskih knjigarnah. Eden in pol palca debela, osem in deset široka in dolga, ter tehtja pet funtov. Na 824 straneh je najti v sliki in besedi mnogo imen Slovencev, voditeljev in svetovnih državnikov. Junaki v svetovni vojni.

Knjiga je bila pri Ribnici, umrl je pa v Torodo Creek, Wash., da je bil vsem zelo prijeten, je pričel spreved in cvetje, ki ga je bilo veliko. Iskreno sožalje soprogi Mrs. Champa ter sinovima Johnu in Jacku.

SMRTNA KOSA.

12. julija smo spremlili k večnemu počitku rojaka oJhn Champa, starega 49 let. Doma je bil pri Ribnici, umrl je pa v Torodo Creek, Wash., da je bil vsem zelo prijeten, je pričel spreved in cvetje, ki ga je bilo veliko. Iskreno sožalje soprogi Mrs. Champa ter sinovima Johnu in Jacku.

Mrs. E. Truden.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPOMO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v prometu ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtnih podpore ter ima v blagajni skoro \$17.000.00

ODBOR ZA LETO 1938
Predsednik: PETER CERAR, 6028 Palmetto St., Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: MIHAEL UREK, 82 Weirfield Street, Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.
Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH, 582 Seneca Avenue, Brooklyn, N. Y.
Zapiskar: FRANK MEKINC, 1055 Greene Avenue, Brooklyn, N. Y.
Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 1055 Greene Avenue, Brooklyn, N. Y.
Nadzorniki: I. FRED VELEPEC, 7225 — 67th Place, Glendale, L. I.; II. ANTON KOSIRNIK, 10121 — 85th Road, Richmond Hill, L. I.; III. ANDREW IVANSEK, 290 Harmon Street, Brooklyn, N. Y.
Društvo zbiruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

DOBROVOLJCI KLADIVARJI JUGOSLAVIJE

Take se imenuje knjiga, ki je pravkar izšla v Ljubljani od zveze "Jugoslovanskih dobrovoljcev". To je v resnici knjiga, ki dela čast do sedaj najbolj obširnemu popisu Slovencev, ki so se kot dobrovoljci borili v svetovni vojni na skoraj vseh frontah evropskih držav. Ker so ti boreci prispevali v to knjigo vsak svoj opis doživljanja tu di s slikami, je to omogočilo, da je popis krutih bojev in nepopisnega trpljenja tako obširen, da je v celoti ves potek vojne, tudi politično zapopaden v obširni izdaji.

Knjiga je v platno vezana ter krasno tiskarsko dovršena v slovenskih knjigarnah. Eden in pol palca debela, osem in deset široka in dolga, ter tehtja pet funtov. Na 824 straneh je najti v sliki in besedi mnogo imen Slovencev, voditeljev in svetovnih državnikov. Junaki v svetovni vojni.

SMRTNA KOSA.

12. julija smo spremlili k večnemu počitku rojaka oJhn Champa, starega 49 let. Doma je bil pri Ribnici, umrl je pa v Torodo Creek, Wash., da je bil vsem zelo prijeten, je pričel spreved in cvetje, ki ga je bilo veliko. Iskreno sožalje soprogi Mrs. Champa ter sinovima Johnu in Jacku.

Mrs. E. Truden.

Slovenci v Kanadi

PROSLAVA 10-LETNICE DRUŠTVA IN DAN KANADSKIH SLOVENCEV

Poletje je zdaj že na vrhuncu v naši mirni Kanadi. Sonce sije z vsemi očarajočimi žarki tudi v našo deželo. Mesta so vroča, poslopja v njih so razgreda od solne in zraka je nasičen težke soparice. Zato nas mika le ven v prosto naravo — v prirodo — kjer človek lahko diha na svežem zraku.

Ampak kje bo ta proslava z piknikom toronskih Slovencev in okolice? In kedar? V Beamsvillu, blizu Niagara Falls, v nedeljo 31. julija pri rojaku Možini. Prireja vse to naše društvo SNPJ iz Toronta.

Na to proslavo vabim vse rojake od blizu in daleč v Kanadi in v Združenih državah in tako tudi članstvo slovenskih podpornih organizacij iz bližnje naše okolice.

Ker je Beamsville zelo blizu sloviti vodopadovi Niagara Falls, se lahko ob tej priliki odločite tudi za obisk Niagarskih slapov. Ne boste jih pozabili.

Lansko leto smo imeli veliko

rojakov in rojakinj iz Združenih držav na našem pikniku. Letos, ker je 10-letnica našega društva, jih pa pričakujemo še več.

V oglašanju piknikov je v Združenih državah med Slovenci navada, da bodo imeli vsega zadosti, za vse in druge take stvari. Tudi pri nas bo postrežba, kakršne si le morete misliti. Proslava se prične že dopoldan, zato se požurite, da boste čim prej na licu mesta.

Ob 3. uri popoldne nastopi prvič v zgodovini kanadskih Slovencev za govornika naš glavni tajnik SNPJ iz Chicaga, Frd A. Vider. Za njim pa nastopim jaz in podam članstvu ter rojakom nekoliko pojasnila o poslovanju našega društva.

Zato, rojaki in rojakinje, ne zamudite te prilike in obiščite nas letos še v večjem številu, da čujete našega glavnega tajnika, kateri zastopa 50 tisoč duš slovenske organizacije na severno-amerškem kontinentu.

Kazipot rojakom iz U.S.: Naselbina Beamsville je od Niagara Falls oddaljena le kakih 20 milj. Ko pridete pri Falls na kanadsko stran, vzemite glavno cesto št. 8. Predno dospete v Beamsville, boste dosegli malo mestce po imenu Jordan. Od table z napisom Jordan je še 3 in 3 desetine milje do male šole Clinton School. Pri tej šoli bo znak SNPJ, na telegrafnem drogju. Tu krenite desno. Po tej poti vozite preko železniških tračnic, in vam je druga frama na desno.

V slučaju, da kdo zgreši to ppot naj se oglasi v Beamsvillu pri Thomson Drug štornu in tam dobi pojasnila o Možinovi farmi. Nikakor pa ne vozite naprej iz Beamsville.

Torej na veselo svidenje 31. julija v Beamsville na proslavi 10-letnice našega društva SNPJ iz Toronta.

S pozdravom, V. F. Ručigaj.

1898 1938

Sodobje 40 Let

Jugoslovanska Katoliška Jednota

Glavni stan in lastni dom:

Ely, Minnesota

\$5,677,744.00

je izplačala v vseh podporah svojim članom od časa njene ustanovitve.

Kadar se zavarujete, potrebujete dobro, varno, zanesljivo in točno zavarovalnico. Štiridesetletna preiskovanja vam je najboljša garancija. In če še dvomite, vprašajte dolgoletne člane, ki se počutijo najbolj svobodno in bratsko v najboljši bratski podporni organizaciji v Ameriki.

Skupna imovina:

\$2,260,028.00

Iz Slovenije

PROSLAVA A. DANILLOVE OSEMDESET-LETNICE

LJUBLJANA. — Pred deseti leti je prosvetno ministrstvo na prošnjo g. A. Danila dovolilo, da se naš najstarejši dramski igralec poslovi od gledališča. Božji mlini meljejo počasi, a še počasneje naše gledališče. Tako je g. A. Danilo zvečer svoje dokončno slovo od gledaliških desk s proslavo osemdesetletnice in v to svrhu nastopil v epizodni ulozi grofa Scharndorfa v zadnjem aktu Bertéjeve opere "Pri treh mladencih".

Vobče je bila predstava podobna staremu do fermenta izrabljenemu Fordu, ki rožlja suva, skače in vsak trenutek obliči. Popustili so pač že vsi vijaki in voz bi bilo treba poslati v temeljito obnovo in reparaturo.

Prél III. dej. se je zbralo o-peretno osebje na odru okoli jubilarja, ki mu je v imenu ur-prave čestitke g. ravnatelj Polič in v imenu tovarišev g. Drago Zupan. Publika, ki je gledališče napolnila do zadnjega kotiča, je prirejala jubilarju to ple ovacije. G. Danilo, ki je prejel mnogo cvetja in darov, se je prisrčno zahvalil. Pismo so mu čestitali gg. zupan ljubljanski, upravnik mariborski, tovariši od blizu in daleč ter znanci in prijatelji križem domovine. Svojo epizodko je odigral elegantno in gladko.

Za vse zasluge za razvoj naše drame od čitalniških časov dalje gre g. A. Danilu Cerarja naša zahvala; prav iskreno mu čestitamo, da ga je oblagoda-

nila narava s tolikim življenjskim humorjem, s tako jeklenimi živci in pa s tako debelo kožo. Srečen je in naj ostane še do skrajnih mejo človeškega življenja!

DR. ANTON SCHWAB UMRL

V ljubljanskem Leonišču je nenadno umrl znamenit slovenski mož, slovenski skladatelj, sanitetni referent in višji zdravstveni svetnik v pokopu v Celju. Pred dvema letoma je šel odšel v zaslužni pokoj, leto januarja je obhajal svojo 70. letnico. Ni mu pa bilo dano, da bi dolgo užival svoj pokoj, ker se ga je lotilo poapnjenje žilja, da je moral iskati pomoči v sanatoriju.

Pokojnik se je rodil dne 7. januarja 1868 v stari usnjarski rodovini Schwabov v St. Pavlu pri Preboldu, kjer je hodil tudi v ljudsko šolo. Gimnazijo pa je obiskoval v Celju, kjer je maturiral leta 1886. Leta 1894 je bil promoviran za doktorja zdravilstva na graškem vseučilišču ter bil leta 1897 imenovan za okrožnega zdravnika na Vrskem. Pozneje se je preselil v Celje, kjer je po prevratu kot mestni fizik organiziral vso zdravstveno službo. Leta 1922 je začel delovati kot okrajni sanitetni referent v Celju.

Dr. Anton Schwab je že zgodaj začel skladati, že v gimnaziji in tudi na univerzi. Zlasti pa je začel delovati kot zdravnik na Vrskem, kjer je leta 1895 zložil znamenito svojo "Ave Marija!", ki so jo najprej peli v cerkvi na Vrskem

ki pa je potem povsod po svetu doživljal svoje triume. — Klasična doba njegovega delovanja kot skladatelj pa se je začela, ko se je preselil v Celje. Tukaj je potem začel nastopati tudi v "Novih akordih".

Njegova glasbena delo so vsa silno temeljita. Deloval je tudi kot poljudno znanstveni pisatelj svoje stroke ter je z rajnim dr. Krekom mnogo deloval v boju zoper pijančevanje. Pečal se je tudi s šahom in je tudi s tega področja mnogo pisal v svetovne šahovske liste.

TRAGEDIJA

Andrej Tavčar, mesar in gostilničar iz Gornjega Logatca, star 38 let, je rad hodil na skupne vinske kupčije s trgovcem Čopom iz vasi Tršče nad Čabrom, starim 51 let. Tako sta se zvečer odpeljala s Stirnovim tovornim avtom na Sušak kupovat vino. Obenem je Tavčar vzel s seboj svojo starejšo hčerko, 6 in pol letno Sinjico, katero je potem pustil na letovanju pri neki prijateljski družini v okolici Sušaka. Ko sta Čop in Tavčar natovorila cement v vrečah in nekaj sodov dobrega vina, je tovorni avto krenil svojo pot nazaj proti Čabru. Peljali so se do Broda na Kolpi, od tam pa so zavili na čabransko cesto. Pridružila sta se še dva čabranska popotnika.

Ker je bil večer precej soparen, sta oba čabranska potnika ostala pri 28-letnem soferju Vinku Podgoršku v kabini, medtem ko sta se Tavčar in Čop odločila, da bosta sedela rajši zadaj na tovoru. Da bi skrajšali pot in da bi trgovca Čopa pripeljali do njegovega doma v Tršči, so krenili z avtom na bližnjico. Bilo bi šlo vse po sreči, saj so vozili previdno, ko bi ne bilo onega nesrečnega mostu pri vasi Klešah, 9 km pred Čabrom. Bilo je okrog 23. ure, ko je tovorni avto zaropotal čez šibki most. Spretna kolesa so se še srečno prišla čezenj, pod tovorom pa se je most zrušil in posledice so bile strašne. Čabranska potnika sta edina odnesla lahko poškodbe, hudo je bil ranjen sofer Podgoršek, a Tavčarju in Čopu ni bilo resitve. Oba so ubili deli tovara.

NEZAVESTNEGA SO POL DNEVA VLACILI OKROG

Med Kamnico in Bresternico je bil izvršen napad, o katerem govori sedaj vsa tamkajšnja okolica. Brata Miha in Karel Kaiser sta se vračala okrog polnoči v družbi dveh fantov iz Kamnice domov v Bresternico. Vsi štirje so med potjo prepevali ter so se ustavili tudi pred neko hišo, v kateri stanujeta delavca Anton Škof in Rudolf Ferk. Petje je oba navedena prebudilo ter sta zahtevala od fantov, da odidejo. Ker pa so ti še prepevali, sta se Škof in Berk oborožila z motikami ter sta pevce napadla. Brata Kaiser sta se nekaj upirala, dočim sta njuna tovariša pobegnili. Oba brata sta dobila hude poškodbe. Karel je še utegnil pobegniti, Miho pa je eden od napadcev udaril s tako silo po glavi, da mu je počila lobanja ter se je nezavesten zgrudil. Še na tleh ležečemu pa je potem zadel drugi napadalec več udarcev. Napadalec sta potem pustila Kaiserja, kjer je obležal. V tem občutnem jarku ga je našel proti jutru neki delavec ter ga zanesel v bližnji senik. Posestnik te šupe je zjutraj našel v njej ranjenega nezavestnega človeka, pa ga je potegnil iz šupe in ga pustil pred vrati. Tam ga je našel potem Kaiserjev sosed ter ga je skušal odnesti na njegov dom. Po 400 metrih poti pa je omagal pod bremenom ter ja-

ranjenca položil na tla in obvestil sorodnike, ki so šele ukrenili vse potrebno, da je bil prepeljan v bolnišnico. Nezvestnega človeka so na ta način vlačili 12 ur okrog, preden je prišel v zdravniško nego. — Kaiser se v bolnišnici še ni zavedel ter je njegovo stanje tako resno, da se boje, da bo umrl. Škofa in Ferka so mariborski orožniki izsledili ter oba aretirali.

ANDR. GABERŠČEK UMRL

23. junija je v Ljubljani nenadno izdihnil slovenski časnikar, založnik in politik g. Andrej Gaberšček. Njegovo ime je tesno povezano s politično zgodovino goriških Slovencev v zadnjih desetletjih pred svetovno vojno. Rodil se je 26. novembra 1864 v Kobariidu ter je postal učitelj. Že zgodaj se je začel ukvarjati s časnikarstvom ter je leta 1889 docela

stopil v časnikarski stan, ko je zapustil učiteljsko službo. Kmalu pa je pod vplivom tedanjih političnih razmer na Goriškem stopil v hud boj z Mahničem, kar ga je nazadnje vedno bolj vleklo v tisto smer, katere je končno privedla del goriških Slovencev, v tako imenovani narodno-napredni tok. Bil je tudi nenavadno podjeten mož, ki je kmalu osnoval svoje založništvo, ki je izdajalo prevode iz slovanske književnosti.

Na tem polju je brez dvoma tudi največji in najbolj trajen njegov uspeh. Kot založnik je ustanovil svojo tiskarno v Gorici. Kot voditelj narodno-napredne stranke je pokazal mnogo organizacijske sile. Po vojni je nekaj časa živel na Dunaju ter tamkaj organiziral Slovence. Zadnja leta je živel v Ljubljani, kjer je z očmi iz kušenega bojovnika motril razmere, ne da bi se bil še hotel spuščati v boj, česar pa mu tu di zdravje ni več dopuščalo.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca.

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter pregodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevajo ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani. Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanz, danesnji Carigrad, kjer se je seznanil s trena ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$1.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJE. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srce nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvirajo iz človeka samo smeha, pač pa krah. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupassant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupassant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Stajerske. Cena \$1.50

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca toliminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi. Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cafizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VISOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Skofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnie," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljše prevoda si skoro ne moremo želeli. Cena 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejšo delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živel v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimala:

LJUDSKA KUCHARICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

KUCHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25. ...
vezana \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA
Najpopolnejša izdaja —
728 strani.
Cena \$6.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Slovenic Publishing Company

Kratka Dnevna Zgodba

MIHAIL ZASČENKO:

Veste, komu ne zavidam — starkam. Starim ženskam, ne vem zakaj, toda me zavidam jim. Njim tako rekoč vzroka, da bi jim zavidal. To so malo gibčna bitja. Sučejo se v življenju slabo, skoraj bi rekli nerodno. Poleg tega se pa za svojo starost še ne morejo posvečati telovadbi, tako da trpe neprestano na duševni melanholiji in nerazumevanju za poti izgraditve države. In sploh se krčevito oklepajo starih običajev.

Kar je res, je res, to moram priznati, a namo razne penzionate za stare babice, razne tako zvané sirotišnice. Tam jih sprejemajo. Tam jim dajejo jesti. Tam imajo svetlo in toпло, tam pije čaj, jedo mehke žemljice in prigrizujejo spletke.

Kar je res, je res, vse ne morejo priti v sirotišnice. Če bi sprejeli vse, bi bila tam strašna gneča. Nekaterim manjkajo recimo delovna leta, da bi moge priti v sirotišnico. Druge zopet ne morejo biti sprejete iz razrednega vidika. Tem starkam tudi ne zavidam. Ne smijo se mi sicer, ne pomilujem jih, me zavidam jim pa tudi ne.

Bila je neka A. S. Baranova. Ne več mlada starica. V penzionat je niso hoteli sprejeti, ker ni bila čisto proletarske krvi. Njen mož je bil namreč bivši trgovec. Pod carizmom je imel na trgu stojnico.

Po tej življenjski strani starica ni imela gladke poti. Razen tega ji je bilo pa še vse sorodstvo pumilo v burnih časih nove gospodarske politike. Tudi njen mož, bivši trgovec, je ne tako davno podlegel slabemu srcu. Tako je ostala mila družavljanka sama liki kol v ograji.

To se pravi, kaj pomeni kakor kol v ograji? Imela je nekaj vsakojake navlake. Imela je nekaj pohištva, nekakšne svetilke in senčnike in razno ropotijo iz bivših zatohlih časov meščanskega načina življenja.

Toda s tem je računala takole: — No, si je mislila, to bivoš ropotijo zajem, potem pa bom živela morda še pet in trideset let. To je treba vendar razameti. Tedaj se ji pa jeli razni sonajeniki dajati nasvete. — Delaj umetne rože za veliko noč — so ji dejali — ali pa se vrzi na antisani tarne fronte, pomivaj tla ali briši okna. Toda med sonajeniki je bil malopridnež Petrov Tannjev. Skratka inteligent. In ta ji je dejal. — Človek mora pač živeti. Recimo, da ničesar ne zna, ničesar ne razume, visi na starih običajih in ni voljanjen v strokovni zvezi. Na katero fronto naj se vrže? Vreči se mora na otroško fronto. Lahko se pojavljajo različne vrtoglavoosti in zmešnjave, to je razumljivo, toda teka stvar, kakor je zasčita mater in dojenčkov, ostane vedno. Isto bi veljalo še za kuhinjo, toda to je preživelo vladne čase nekatere izpremembe. Pojavile so se razne javne jedilnice in sploh prizadevanje po osvoboditvi gospodinj.

A. S. Baranova mu pa odgovori: — V kuhinjo nikakor ne morem. V vročini se dušim in srce mi silno utripa. Kar se pa tiče zasčite dojenčkov, jih še nikoli nisem imela v rokah in nikoli se nisem spoznala na to.

Petrov Tannjev ji pa pravi: — Saj vsega tega sploh ne potrebujete. Meni sememu je zelo žal in srce me boli, da nisem ženska, ker bi imel lažje in prijetnejše življenje. Izprehajal bi se s fanti po drevoredih. Otroke bi hvalil, ali pa bi pohvalil vprico mamice njegove amerikavce ali dojenčka. Starši neravnost obožujejo to in nikoli ne ostanejo dolžniki. In tem bolj, ko ste tako čedna starica. Dati vam kopejko, to se nekako ne spodobi. Vam dajajo po dve kopejki. Marsikdo celo tri. Ali pa zahtevajo, da noboglicenka klistirate ali pa mu skuhate kašice. Skratka, vam bi zelo priporočal, da se vržete na otroško fronto.

Bedisi, da ji je še prigovarjal, ali pa je ona takoj spoznala, kako in kaj je prav, skratka, res je krenila na to uglašeno stezico.

Dva ali tri tedne se ji je godilo zelo dobro. Jedla je mehke žemljice in štiriglato otroško pecivo. Imela je obložene kruhke in otroške igrače. Potem se ji je pa to priskutito in prejedrila je na sanitarno fronto.

To se pravi, ne da bi se ji bilo naravnost priskutito, vseč ji je bilo. Toda delati se ni dalo. Ni se ji izplačalo. Podtaknili so ji dojenčka.

Kramljala je na bulvarju. Vseč ji je bilo deklica. Povedala je to mamici. Dojenčkova mamica ji je pa dejala: — Kaj res tako obožujete otroke?

— Seveda, kar žarim, če jih le vidim. — Evo, le, pa vzemite to deklico. Izprehodite se malo z njo. In mamica je izginila iz parka.

Naša A. S. Baranova je čakala in se jela razburjati nazadnje je pa odnesla dojenčka na policijo. Doma so se ji pa od srca smejali. Petrov Tannjev je dejal: To je same nesrečne naključje. Seveda, prevelika hvala ni priporočljiva, toda sicer je zasčita mater in dojenčkov sveta in potrebna stvar. Rotim vas, ne čepčajte tega.

Toda A. S. Baranova je to opustila in se vrgla na sanitarno fronto. In ne godi se ji posebnost slabo, čeprav tudi s tem delom ni povsem zadovoljna.

Človek brez domovine

Z zanimivim primerom tragedije človeka brez domovine se pečajo angleške oblasti. V Harwicku so aretirali ob poskusu stopiti na angleška tla nemškega emigranta dr. Arthurja Zuckera, ki je pred 10 meseci izgubil iz političnih razlogov nemško državljanstvo. Od tistega dne je dr. Zucker neprestano na potovanju. Hodi po svetu in išče, kje bi se mogel naseliti, pa ga povsod odklanjajo. V Harwicku je prisel iz Antwerpena. Če se ne bo zavzelo zanj angleško notranje ministrstvo, bo poslan v Belgijo, čeprav je pokazal odlok belgijskega notranjega ministrstva, da ne sme stopiti na belgijska tla.

V času, ko je bil v Ženevi sklenjen sporazum o političnih emigrantih brez državljanstva, je živel dr. Zucker v Londonu. Takrat je bil seveda še nemški državljan in poročevalec nemškega lista. Zato angleške oblasti niso priznati njegovega stališča, da ima pravico bivanja v Angliji. Dr. Zucker je bil pozneje poslan na Holandsko, kjer je lani v avgustu izgubil nemško državljanstvo in službo. Ko se je hotel poenkrat vrniti v Anglijo, so ga v Gravesendu pridržali in poslali nazaj v Rotterdam. Tam je bil zaprt tri mesece, potem so ga pa poslali v Gravesend, odkod pa zopet v Rotterdam. In Rotterdam je prišel v Amsterdam, iz Amsterdamu v Rotterdam, končno pa zopet v Rotterdam in Belgijo. Tam so ga sprejeli v bolnico.

Belgijske oblasti so se pa obrnile na angleške z vprašanjem, ali bi mu mogle dati pot-

je že davno začrtal v svoj program, da mora mesto imeti tam svoj javen park, kamor bodo zahajali ljudje poleti na razvedrilo in oddih.

SLOVENSKI ZDRAVNEK

Pred kratkim je prejel diplomu zdravilstva v Chicagu, Edvard M. Svetič, rojen v Jolietu, Ill., kjer je tudi nastopil službo v bolnišnici St. Josephs. Njegov oče je doma s Tančegore pri Črnomlju v Beli Kraini.

IZ CALUMETA

Anton Plut, ki ima farmo na Boot Jacku, Mich., je moral iti v Mayoovo bolnišnico v Rochester, Minn., kjer se je povrgel operaciji.

Na Tamaracku leži težko bolan rojak John Medved. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

IZ MINNESOTE

V bolniški postelji se že več tednov nahaja Jos. Mavetz, predsednik društva Prvi majnik št. 28 SNPJ.

NOVI PARK V CLEVELANDU, O.

Po dolgih letih borbe je slovenski councilman v Clevelandu, O., Mr. Anton Vehovec, dosegel, da je mesto kupilo znani Wildwood Park ob jezeru pri Neff Rd. Ta prostor obsega kakih 23 akrov zemlje, ki ga bo mesto spremenilo v javni park, ki je tam jako potreben.

Na vzhodnem koncu Clevelanda niso imeli nobenega javnega parka dozdej. Kupna cena je \$160,000. Lastniki so zahtevali \$230,000. Bilo je treba dosti dela in prizadevanja, da je prišlo do kupčije. Ves kredit gre gotovo Mr. Vehovec, ki si ni list, odnosno dovoljenje za bivanje v Angliji. Ko je dobil belgijsko poslastništvo v Londonu nikalen odgovor, je dobil dr. Zucker povelje, naj zapusti Belgijo do 30. junija. Zdaj čaka na odločitev angleških na tranjega ministristva, ki bo najbrž odklonilna in možno moral zopet ne pot.

IZ CALUMETA

Anton Plut, ki ima farmo na Boot Jacku, Mich., je moral iti v Mayoovo bolnišnico v Rochester, Minn., kjer se je povrgel operaciji.

Na Tamaracku leži težko bolan rojak John Medved. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

IZ MINNESOTE

V bolniški postelji se že več tednov nahaja Jos. Mavetz, predsednik društva Prvi majnik št. 28 SNPJ.

NOVI PARK V CLEVELANDU, O.

Lz slovenskih naselbin

MLAD JOLIETSKI ROJAK UTONIL

Dne 10. julija se je Raymond J. Danda, star 30 let, odpeljal z nekaterimi svojimi sorodniki na izlet v Lake Geneva. Tam se je šel kopat v jezero in prijet ga je moral krč v vodi, kajti izginil je, ne da bi bil kdo opazil, dasi je bilo mnogo kopalcev okoli njega. Njegovo truplo so našli šele čez dve uri. Rojen je bil v Jolietu in bil je sin Josipa Dande, bivšega glavnega tajnika KSKJ in kasnejšega bančnega uradnika. Zapušča starše, ženo, otroka in brata.

IZ CALUMETA

Anton Plut, ki ima farmo na Boot Jacku, Mich., je moral iti v Mayoovo bolnišnico v Rochester, Minn., kjer se je povrgel operaciji.

Na Tamaracku leži težko bolan rojak John Medved. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

IZ MINNESOTE

V bolniški postelji se že več tednov nahaja Jos. Mavetz, predsednik društva Prvi majnik št. 28 SNPJ.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Naprimer: — 7.20.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 20. julija, 1938

Poslajte pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

ZADNI FRANCOSKI MISIJONAR V ABESINIJ.

V Džibuti je prisel Jose Jarosseau, zadnji izmed francoskih duhovnikov in misijonarjev, ki so jih italijanske oblasti trpele v Abesiniji. Jarosseau je star 85 let in je preživel 57 let v Abesiniji. Bil je škof v Hararju in eden izmed najbolj znanih francoskih misijonarjev, ki jih je bilo v Abesiniji nad sto.

Ko je prišel leta 1881 v Abesinijo, je začel delovati med tedaj še divjaškimi rodovi Dankalijev in je pogostoma le po naključju ušel smrti. Ustanovil je v Abesiniji misijonsko šolo. Pozneje je prišel v Harar in je postal eden najbogatejših prijateljev neguša Menelika. Italijanske oblasti Jarosseauja, ki je bil med domačini zelo priljubljen, niso izgnale, temveč so mu le vložile ne sporočile, da želijo njegovega odhoda, ker dobi škofovski čin v Hararju Italijan.

SPORAZUM O PROMETU Z MADŽARSKO.

V Splitu je bila 9. julija zaključena konferenca zastopnikov madžarskih in jugoslovanskih železnic, na kateri o obravnavali probleme obmejne železniške službe. Na konferenci je bil dosežen o vseh vprašanih popoln sporazum.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Karl MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senici" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu s Goropa. — Družba En Nast. — Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jenidi. — Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Króna sveta. — Med dvema ognjema. — Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vadarju. — Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroča s zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik. — Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA: Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Isdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči. — Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nso-či, lepa Indijanka. — Preklesstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka. — Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj s medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. — Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

3

Pri teh besedah teta Brigita ljubemivo počešča svilnate zlato rumene kodre šestletne Dagmar. Deklica jo pogleda z velikimi očmi.

"Nesrečen! Te besede se niti ne razumem, teta Brigita. Ali je to kaj slabega?"

Stara žena vzdihne ter polna usmiljenja pritisne otroka na svoje prsi. Mlada Dagmar še ne ve, kaj pomeni nesreča, četudi je že prišla nad njeno nedolžno glavo. Na brzi pa je prišla le prežgodaj spoznavati. Globoka senca, ki jo je le malo čutila, je že ležala na njenem mladen življenju. In ta senca se bo vedno bolj zgoščevala v nesrečo, katero bo tudi sama čutila.

"Biti nesrečen je nekaj zelo žalostnega in hudega, moja draga Dagmar. Tvoj papa ni hud, samo zelo nesrečen. Iz njegovega življenja je vse sence."

Krasni otrokov obraz prebledi in oči postanejo večje in bolj boječe.

"Oh, zato izgleda papa tako hud, ker mu je zašlo sonce? Zakaj mu je zašlo, saj vendar še svetlo sijaje?"

"Toda ne za njega."

"Kako more to biti?"

"Tega ne razumeš, Dagmar, za to si še premajhna."

"Ali za papana ni mogoče več dobiti nazaj sonca? Ali jaz tega ne morem? Tako daleč bi šla, da bi bila popolnoma trudna, da bi zopet prinesla sonce."

Obrzati tete Brigite se zategne v zadržanem joku.

"Moja draga Dagmar — svojega papata imaš zelo rada, kaj ne?"

Dagmar prikim.

"O, tako rada, da me tukaj notri boli, kadarkoli mislim nanj. In to mislim pogosto."

"Uboga Dagmar!"

"Ali sem uboga? Mislim, da ubogi ljudje nimajo ničesar jesti in ne denarja, da bi si mogli kupiti obleko. Vsega tega pa meni ne manjka."

"Ne, tega ne, toda človek more biti tudi drugače ubog."

"Torej sem jaz drugače uboga. Pa zakaj?"

"Ne vprašaj, Dagmar, saj ne boš razumela, ako bi ti hotela razložiti."

"O, sedaj pa že vem! Praviš mi, da sem uboga, ker mi je tako hudo, ker je papa tako — kako si že rekla — tako nesrečen. Ali mu ne morem pomagati — in mu prinesli sonca?"

"Ne, Dagmar, tega ne moreš."

"Tudi ti ne, teta Brigita?"

"Ne, tudi ne."

"Tudi nikdo drugo, ako bi ga za to lepo prosila?"

Gospa Brigita Hartman zmaže z glavo.

"Ne, nihče. Samo Bog more pomagati."

"O, potem pa ga bom prosila vsak večer, ko molim v černo molitev."

Stara gospa pogleda proti vratom, za katerimi je pred malo časa izginil njen bratranec Rudolf, Dagmarin oče. Dobro je videla njegov temni, jezni pogled, s katerim se je ozrl na Dagmar. Ko bi slišal, kar je njej govoril otrok, ali bi ga ganilo in ali ne bi pokopal svojega temnega sumničnega? Gospa globoko vzdihne:

Dagmar se zopet igra s svojimi punčkami, ki jih je bila odložila, ko je oče odprl vrata. Nežno boža je precej obrabljeno punčko, novejšo in lepše punčke pa sede zaporedoma na blazini. Ljubemivo pritisne grdo punčko k sebi.

"Teta Brigita, ali ni to čudno, moja punčka Liza nima očeta, jaz pa nimam matere. Zakaj pa je moja mama šla od papata in od mene?"

Gospa Brigita prestrašena pogleda otroka.

"Molči, Dagmar, o svoji mami ne smeš govoriti. Saj veš, če te papa sliši, bo hud."

S strahom gleda Dagmar proti vratom. Dvigne se na prste, se tesno pritisne k teti in, krčevito držeč punčko, zašepče:

"Saj papa ni tukaj in ne more slišati. Toda s teboj vendar smem govoriti o mami, saj tebe to nič ne žali, kaj ne, da ne? In tako rada bi te nekaj vprašala."

"Kaj pa, Dagmar?"

"Zakaj je šla moja mama na tako dolgo pot, da se ne more več vrniti domov? Prej je vedno potovala s papatom in menoj, in takrat je bil papa vedno tako dober. Vedno me je poljuboval in mamu tudi in tedaj je mamini rekla: 'O, ti zlato moje!' In vsi smo bili tako veseli. Odkar pa je mama šla, popolnoma sama na dolgo potovanje, od tedaj me papa ni več poljubil in pobožal. Ali mogoče nisem bila pridna? Ne morem se spomniti, toda veliki ljudje pogosto mislijo, da smo poredni, četudi ne vemo za to. Veliki ljudje to vedno prej vedo kot pa majhni otroci."

Teta Brigita zopet usmiljeno pritisne dekletce k sebi.

"Ne, nisi bila poredna. Samo o mami ne smeš nikdar govoriti, kadar bi te mogel slišati papa. Najboljše bo, če o njej sploh nikdar ne govoriš."

"Sedaj pa mi še hitro povej, zakaj je šla mama brez mene na tako dolgo potovanje?"

"Ker majhnih deklet ni mogoče vzeti na to dolgo pot."

"O, saj sem že bila s papatom in mamino že tako daleč, trikrat pri morju in enkrat pri visokih gorah, ki so imele čisto bele klobuke srebrni poletja. Tako lepo je bilo tam!"

"Da, pa tvoja mama je šla še mnogo dalje; veš, čez veliko široko morje, v tujo deželo."

Dagmar ozrišljiva zmaže z glavo.

"In moja uboga mama je popolnoma sama potovala? Kako bo v skrbeh zaradi mene?"

Stara žena se vgrizne v ustnice, da zadrži vzdih.

"Ne smeš toliko izpraševati, Dagmar; si še premajhna, da bi ti bilo mogoče vse razložiti. Samo za božjo voljo pred papatom ne govori o svoji mami, drugače bo še bolj žalosten in nesrečen, kot pa je že sedaj."

Dagmar prebledi, in široko odpre oči. Ljubemivo pritisne svoj lepi obrazček na punčko.

(Dalje prihodnjik.)

KITAJSKO-JAPONSKA VOJNA

Japonska kavalerija spremlja truke z vojnimi potrebščinami v centralni Kitajski. Prevoz je zelo težaven in tem težji bo, čimdalje bodo prodirali Japonci v notranjost Kitajske.

Razne vesti.

OPERACIJA ZA 75 MILIJONOV.

Najstarejša učna knjiga kurgije je staroegiptski papirus, ki izvira nekako iz leta 2800 pred našim štetjem. Ta papirus je nepopoln, kajti sredi opisovanja 48. bolezenskega primera ga zmanjka.

Prvi zdravnik, ki je spoznal zdravilno moč elektrike, je bil Rimlan Škribonij, ki je leta 48. pred Kristusom zapisoval bolnikom z revmatizmom ali kroničnim glavobolom — električne skate. Te ribe, ki jim je električne sile spoznal že tedaj so si pacienti polagali na telo. Seveda pa je elektrika kot takšna iz električnega kolo-vrata dobila uporabo v medicini šele leta 1744.

Prvo javno bolnišnico v Evropi je imela Irska. Leta 300 po našem štetju, je knežinja Maha dala zgraditi "bolnišnico za vse, ne glede na rod in spol." Takšne ustanove so bile dotlej popolnoma neznane.

Prvo zanesljivo poročilo o vložitvi umetnega očesa v očesno duplino živega človeka izvira iz leta 1561. Sestavil ga je sloviti francoski kirurg Ambroise Pare. V njem pripoveduje, kako je izdelal umetno oko iz emajliranega zlata v naravnih barvah.

Prvo krvno transfuzijo je izvedel 15. junija 1667 francoski zdravnik Jean Denis. Ta operacija, ki sicer ni uspela, je našla v javnosti na hud odpor in vlada je Denisu končno prepovedala izvršiti še kaj podobnega.

Prvo želodčno operacijo so izvršili 18. stoletja na nekem kaznjencu, ki so ga bili obsodili na smrt. Pacient, ki se je prostovoljno javil kirurgu, da bi se rešil vislice, je preživel ta poselek le nekoliko ur. Rabelj pa je potem od zdravnika zahteval odškodnino, ker je prišel ob zaslužek.

Prvo operacijo slepiča je izvršil švicarski kirurg Rudolf Ulrich Kronlein leta 1883. Ta operacija je bila le slučajna, kati Kronlein je hotel izvršiti prav za prav neko drugo operacijo v trebušni votlini.

Najdražja operacija, ki nam je doslej znana, se je izvršila pred nekoliko leti nad siamskim kraljem. Po nekem znamenitem ameriškem očesnem specialistu, si je dal operirati sivo mreno in mu je plačal za to honorar tristo tisoč dolarjev. Toda vsi stroški za zdravljenje so znašali s potnimi stroški za kralja in njegovo spremstvo vred ter s stroški za bivanje v Ameriki, okrog 1,800,000 dolarjev.

Mož, ki se lahko brenaša s tem, da so ga največkrat operirali, je seveda Američan in se imenuje Henry Smythe. Po navedbah ameriških strokov-

pošiljko, so naši pojasnili za to nenavadno zahvalo.

Neki ribič z zapadne Irske je hotel pravkar odriniti s svojo ladjo na lov, ko je zaslišal sva-reči glas radijskega napovedovaleca, ki je napovedoval hud vihar. Čez kratek čas je vihar v resnici nastal in bil je tako hud, da bi se ribičev čoln v njem razbil. Za zahvalo da mu je radijska napoved obvarovala življenje, je možkar napovedovalcu potem poslal cel sod slanikov.

Cesta, na kateri prebiva največ zdravnikov, je Harley Street v Londonu. Tam izvršujejo svoj poklic ni manj nego 550 zdravnikov.

Prvi porod v letalu je bil v letu 1931 v Kanadi.

SOD SLANIKOV ZA RADIJSKEGA NAPOVEDALCA.

Uradu britske radijske družbe so te dni dostavili velik sod slanikov "kot darilo za napovedovalca vremenskih poročil." V pisnu, ki je spremljalo to

OBDOJE NA SMRT, PO-MILOŠČEN, UMR.

Smrt je postavila piko za tragedijo, ki se je dogodila med nekim nezdravljivo bolnim in njegovo strežnico.

Pred dvema letoma so v Londonu sodili porotniki nekoga 27-letnega Thomasa A. Claya za voljo umora. V nekem zdravilišču v Cambridgeshiru se je bil seznanil s 24-letno bolniško strežnico Phylis Braceovo.

Zaljubila sta se drug v dru-

gega in sta se hotela poročiti. Ko sta pa zvedela, da je Clay tako bolan, da ne bo mogel nikoli ozdraviti, sta sklenila da pojedeta skupno v smrt.

Clay je pred sodniki povedal da sta ošla v neki gozd, kjer sta zavžila veliko količino uspavila. Čez nekaj časa je zaspal. Ko se je osvestil, je zaslišal poleg sebe grozno hropenje in zgrešal, da je njegova zaročenka še živa. Tedaj je segel po nožu in ji prerezal grlo. Potem si je hotel prerezati žilo na roki, pa se je onesvestil. Ljudje so kmalu nato našli dekletovo truplo in nezvestnega možkega. Claya so rešili in porotniki so ga zavoljo umora obsodili na smrt. Kralj pa ga je pomilostil na deset let ječe.

Sedaj po dveh letih je postalo njegovo stanje tako obupno, da so zdravniki napovedali bližnjo smrt. Pomilostili so ga popolnoma in so ga hoteli prepeljati k njegovemu očetu, ki je bil tisto tako težko bolan. Med prevozom pa je umrl.

KRADEL JE SRCA IN DENAR.

Nedavno so v Kodanju po vsem mestu zavoljo lepote znanega jazzovskega peva Janse-na vtaknili v zapor. Policija je napravila z njim kratek proces, ko je zvedela, da je mož v kratkem času ukradel nič manj nego 36 dekletom srce in potem tudi prihranke.

Delal je vedno na isti način. Najprvo je zapel kakšno ganljivo pesem o ljubezni in sreči, potem je izbrani žrtvi začel pripovedovati, kako hrepeni po mirnem domu in da je življenja z njegovimi zabavami sit. Na zadnje je žrtvi predlagal skupno potovanje v zakonski pristan. Ta predlog se je končal običajno s tem, da je o sreči sanjač dekle izročilo sle parni hramilno knjižico.

Nekatere so bile v Jansena

VSE PARNIKE
in
LINIJ
ki so
važne za
Slovence
za stoji:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

- 23. julija:
Nieuw Amsterdam v Boulogne
Rex v Genoa
Champlain v Havre
Europa v Bremen
- 26. julija:
New York v Hamburg
- 28. julija:
Ile de France v Havre
- 30. julija:
Vulcania v Trst
- 3. avgusta:
Hansa v Hamburg
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
- 5. avgusta:
Statendam v Boulogne
Bremen v Bremen
- 6. avgusta:
Conte di Savoia v Genoa
- 10. avgusta:
Queen Mary v Cherbourg
- 11. avgusta:
Champlain v Havre
- 12. avgusta:
Europa v Bremen
- 13. avgusta:
Saturnia v Trst
- 16. avgusta:
Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 17. avgusta:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Hamburg
- 20. avgusta:
Rex v Genoa
Ile de France v Havre
Veendam v Boulogne
- 23. avgusta:
Bremen v Bremen
- 24. avgusta:
Paris v Havre
Queen Mary v Cherbourg
New York v Hamburg
- 27. avgusta:
Roma v Genoa
- 30. avgusta:
Europa v Bremen
Statendam v Boulogne
De Grasse v Havre
- 31. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v tani kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej našo dolgotrajno skušnjo vam zmoremo dati najboljše pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje ugodno in hitro. "Za se za nasno obrnite na nas za vsa pojasnila"

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker prdno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plašite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poredni in udobno potovali

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK